

ความยุติธรรม – สิทธิสำหรับทุกคน

วัตถุประสงค์

- จำแนกความยุติธรรม และพัฒนาข้อสมมติฐานเพื่อแก้ปัญหา
- ใช้แนวทางอย่างสันติในการตอบสนองต่อความยุติธรรม

บันทึกสำหรับวิทยากร

ผู้เข้ารับการอบรมที่มีอายุ 13-14 ปี จะมีความรับรู้ไว้ต่อความชอบธรรมและความยุติธรรม บทเรียนช่วงนี้ได้ออกแบบมาเพื่อจัดการกับความรู้อีกของความยุติธรรมนั้น และเพื่อท้าทายผู้เข้ารับการอบรมให้เข้าใจเรื่องความยุติธรรมมากขึ้น

บทสรุปของภาคนี้ นักเรียนจะได้ศึกษาค้นคว้าถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในประเทศต่างๆ พวกเขาจะได้จินตนาการถึงการดำเนินชีวิตตามความหมายของความยุติธรรมในเศรษฐกิจ และการเมือง และสามารถเทียบเคียงชีวิตของพวกเขาเข้ากับกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในอีกซีกโลกหนึ่งได้

บทเรียนเป็นบทนำเรื่องความยุติธรรม และกำหนดความหมายของความยุติธรรมทั้งในระดับบุคคล ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และระดับสังคม โดยบทที่สองจนถึงบทที่หกจะขยายความของแก่นหัวข้อความยุติธรรม

ความคิดหลักที่นำไปใช้ในบทเรียนนี้

ความยุติธรรม : เป็นการปกป้องสิทธิของแต่ละบุคคลภายในสังคมหรือในระบบ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม

สามารถใช้สื่อที่มีอยู่ในห้องสมุดเช่น ใบบาง หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่มีหัวข้อเกี่ยวกับความยุติธรรม และกรรไกร

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอธิบายถึงการปฏิบัติที่ไม่ยุติธรรม แล้วให้พวกเขาหาคำจำกัดความของการปฏิบัติยุติธรรม (คำตอบที่เป็นไปได้ : การปฏิบัติที่ยุติธรรมและอยุติธรรม)
2. ให้เขียนตารางบนกระดาน โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ช่วงหนึ่งให้เขียนว่า การปฏิบัติที่ยุติธรรม และอีกช่วงหนึ่งเขียนว่า การปฏิบัติที่อยุติธรรม ให้นักเรียนกำหนดสถานการณ์ตามประสบการณ์ต่อพฤติกรรมเหล่านี้ และเขียนเหตุการณ์ที่ได้ประมาณ 5-6 เหตุการณ์ลงบนกระดานในแต่ละเรื่อง
3. ให้แจก **ใบบางที่ 1** หนังสือพิมพ์ และกรรไกร และแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อที่จะทำกิจกรรมนี้ ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมหาหัวข้อข่าวในหนังสือพิมพ์ 3 หัวข้อข่าว ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับคนที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนกับการปฏิบัติที่อยุติธรรม ให้พวกเขาเขียนหัวข้อข่าวเหล่านี้ใหม่ในแนวทางแก้ไขที่ยุติธรรม จากนั้นให้พวกเขาได้อภิปรายคำถามที่สามในแบบปฏิบัติที่หนึ่ง กับกลุ่มย่อยของตน
4. ให้อภิปรายในกลุ่มใหญ่ว่าทำไมสถานการณ์ที่ไม่ยุติธรรมเหล่านั้นจึงเกิดขึ้น ให้แบ่งปันข้อแก้ไขที่เป็นไปได้ต่อความยุติธรรมที่พบในหัวข้อข่าวของหนังสือพิมพ์เน้นที่ความสำคัญของการเลือกข้อแก้ไขที่ไม่ใช้ความรุนแรง (อหิงสา) ต่อความยุ่งยากเหล่านี้

5. ให้แจก ใบงานที่ 2 แบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกเป็นสองกลุ่มและบอกผู้เข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่มแรก ให้หาคู่และเตรียมแสดงบทบาทตามการตอบสนองแบบรุนแรงต่อสถานการณ์ ให้กลุ่มที่สองจัดคู่ และแสดงบทบาทตามการตอบสนองแบบไม่รุนแรงให้อาสาสมัครออกมาแสดงหน้าชั้นเรียน
6. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอภิปรายในกลุ่มใหญ่ถึงหนทางที่ดีที่สุดในการสนองตอบต่อสถานการณ์ที่อยู่ดิธรรมในชีวิตของผู้เข้ารับการอบรม เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องจำไว้เสมอว่าผู้เข้ารับการอบรมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถตกเป็นเหยื่อของการปฏิบัติที่อยู่ดิธรรมในเชิงธุรกิจได้อย่างง่ายดาย ขยายวงอธิบายให้ครอบคลุมไปถึงเหยื่อจากการแบ่งแยกของชาติ การเหยียดผิว การกดขี่ทางอายุ (การใช้แรงงานเด็ก) และการกดขี่ทางเพศ
7. ให้แจก ใบงานที่ 3 และให้ผู้เข้ารับการอบรมแบ่งออกเป็นกลุ่มๆ ละประมาณ 4-6 คน ให้ได้ไปค้นคว้าถึงประเทศอื่น โดยให้อธิบายถึงระบบทางเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษาและศาสนาของต่างประเทศ
8. ให้กลุ่มย่อยได้รายงานถึงสิ่งที่พวกเขาค้นคว้ามาได้ จัดอภิปรายถึงความยุติธรรมและความยุติธรรมที่ได้พบในประเทศเหล่านั้น ให้เปรียบเทียบระบบความยุติธรรมของประเทศเหล่านั้น กับระบบความยุติธรรมในประเทศไทย (ต้นฉบับเป็นประเทศสหรัฐอเมริกา) รวบรวมคำตอบของผู้เข้ารับการอบรม
9. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเขียนรายการรำพึงเพื่อเป็นการสรุป รำพึงถึงช่วงเวลาที่ได้รับประสบการณ์ที่เสียหายเพราะวัยทำงาน การพิพากษาในเชิงลบทำให้ท่านรู้สึกอย่างไร? ท่านใช้วิธีไหนในการโต้ตอบ?

กิจกรรมเสริม

1. ศึกษาทำการค้นคว้าในเรื่องประเทศไทย สิทธิพื้นฐานใดบ้างที่ได้รับการปกป้อง ศึกษารัฐธรรมนูญของราชอาณาจักรไทย อธิบายถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนชาวไทยทุกคน
2. มองหาตัวอย่างของความไม่ยุติธรรมในบ้านของท่าน นำเอาขั้นตอนในทางบวกมาแก้ไขปัญหานั้น
3. รวบรวมอาหารสำหรับวัดของท่าน หรือทำธนาคารบ้าง
4. ทำความสะอาดตู้เสื้อผ้า และคัดเลือกเสื้อผ้าที่เหลือใช้เพื่อบริจาคให้ผู้ขาดแคลน
5. ให้สำรวจคู่มือตราภาพของท่าน มีใครบ้างที่ท่านไม่คบหาด้วยอันเนื่องมาจากสีผิว เชื้อชาติ อายุ ศาสนา หรือเพศ ทำรายการขั้นตอนในเชิงบวกเพื่อผ่านพ้นอคติเหล่านั้น
6. สัมภาษณ์คนต่างชาติ ให้เขาหรือเธอคนนั้นเปรียบเทียบสิทธิต่างๆ ในประเทศไทยกับสิทธิในประเทศของพวกเขา
7. รายงานถึงกลุ่มของบุคคลที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อสิทธิพื้นฐานของพวกเขาในต่างประเทศ อภิปรายว่าสิทธิเหล่านี้ได้ก่อเกิดกลายเป็นความรุนแรงได้อย่างไร
(หมายเหตุ : ตามต้นฉบับมีอยู่ 10 รายการ แต่ได้คัดลอกแค่เพียง 7 รายการตามความเหมาะสมของสภาพสังคมไทย)

การอบรมครั้งที่ 1

ชื่อ _____

ใบงานที่ 1

วันที่ _____

ความเจ็บปวดจากการได้รับความยุติธรรม

1. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมหาหัวข้อข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่ได้รับความไม่เป็นธรรม 3 หัวข้อ

ตัวอย่าง

- คนไม่มีสิทธิ์ออกเสียงหรือได้รับค่าจ้างที่ไม่ยุติธรรม
- คนที่ได้รับความยุติธรรมเนื่องมาจากเชื้อชาติ สีผิว อายุ ศาสนา และเพศ

2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเขียนหัวข้อข่าวใหม่เพื่อให้สถานการณ์ที่ยุติธรรมกลายเป็นสถานการณ์ที่มีความยุติธรรม

ตัวอย่าง

ความยุติธรรม

- ความทำลายและการจลาจลเกิดขึ้นที่แอฟริกาใต้ คนผิวดำได้ต่อสู้เพื่อสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง

ความยุติธรรม

- คนผิวดำออกเสียงในการเลือกตั้งครั้งใหม่

1. _____

2. _____

3. _____

3. คนที่มีประสบการณ์ถึงความยุติธรรมมีความรู้สึกอย่างไร? ยกตัวอย่างจากหัวข้อข่าวหนังสือพิมพ์ เพื่อสนับสนุนมุมมองของท่าน อภิปรายในกลุ่มย่อย

การอบรมครั้งที่ 1

ชื่อ _____

ใบงานที่ 2

วันที่ _____

ท่าทีของความรุนแรง และความไม่รุนแรง

วิธีการ :

จับคู่ และแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ข้างล่างนี้ ให้ฟังคำสั่งเพิ่มเติมจากวิทยากร

กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ :

คุณได้งานพิเศษทำหลังเลิกเรียน แต่เป็นงานที่ไม่ถูกต้อง เพราะคุณยังมีอายุไม่ครบตามกฎหมายกำหนด นายจ้างสัญญาว่าจะจ่ายค่าจ้าง 30 บาท/ชั่วโมง คุณทำงานได้อย่างเรียบร้อยสมบูรณ์ แต่ไม่ได้รับค่าจ้าง อีกทั้งยังไม่ทราบด้วยว่า เมื่อไรนายจ้างจะจ่ายค่าจ้างให้คุณ คุณจะทำอย่างไร?

การสนองตอบด้วยวิธีการที่รุนแรง :

ท่าทีที่รุนแรง

- ปฏิบัติการบางอย่างเพื่อให้ได้รับค่าชดเชย
- ใช้บางวิธีเพื่อปกปิดความจริง
- ทำลายชื่อเสียงของบางคน
- ใช้ปฏิบัติการด้านกำลัง
- ยุยงให้เกิดความเกลียดชังนายจ้าง

การสนองตอบด้วยวิธีการที่ไม่รุนแรง :

ท่าทีที่ไม่รุนแรง

- หาแนวทางอันซึ่งทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมกันได้
- ใช้ช่วงเวลาที่จำเป็นเพื่อมุ่งไปสู่การแก้ปัญหา
- ตอบสนองด้วยศักดิ์ศรีต่อตัวเอง และต่อบุคคลที่ทำร้ายคุณ
- พร้อมทั้งจะแก้ไขสถานการณ์เสมอ แม้ว่าจะในบางทีคุณอาจจะต้องเต็มใจที่จะช่วย

การอบรมครั้งที่ 1

ใบงานที่ 3

ชื่อ _____

วันที่ _____

ณ ส่วนต่างๆ ของโลก

จินตนาการถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ สิทธิพื้นฐานของคุณอาจจะไม่เหมือนกันกับสิ่งที่คุณได้รับในประเทศไทย

1. แบ่งปันกลุ่มย่อย โดยให้แต่ละกลุ่มทำการค้นคว้ารายละเอียดของประเทศใดประเทศหนึ่ง จากกลุ่มประเทศต่อไปนี้

เกาหลีเหนือ	เลบานอน	อัฟกานิสถาน	นิการากัว
สหภาพโซเวียต	จีน	เยอรมัน	เอลซาวาดอร์
ปากีสถาน	อินเดีย	สหรัฐอเมริกา	เลบานอน
ลาว	เวียดนาม	อินโดนีเซีย	

2. ค้นคว้าข้อมูลจากห้องสมุด โดยค้นหาข้อมูลในระบบเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา และศาสนา จากนั้นให้แบ่งปันกับคนอื่น ๆ

3. ให้แต่ละคนเขียนเรียงความ ในเรื่องเกี่ยวกับประชากรของประเทศที่คุณได้เลือก โดยตอบคำถามต่อไปนี้

- ชีวิตของคนวัยเดียวกับคุณในประเทศนั้นเป็นอย่างไร?
- การศึกษาเป็นแบบไหน?
- พวกเขาทำอะไรกันในช่วงเวลาว่าง?
- อะไรคือความยุติธรรมในประเทศเหล่านั้น? ใครที่ต้องการปกป้อง? และใครได้รับการคุ้มครอง?